

veszendőbe megy további gondozás és gyarapítás nélkül. Minden-
esetre nagyobb biztosítékot nyújt a hat osztály elvégzése, de magá-
ban az sem elég. Ezért reméljük, hogy a választójogi törvényjavas-
latban is tervezett népművelő intézmények megvalósulnak és bármi-
legyen is a választójogi törvényben, a sok tanácskozásból és huza-
vonából az eddiginél mélyebbre ható, rendszeresebb és nemzedékeken
át következetesen folyó művelődési politika sarjad. Ez lenne igazán
üdvös következménye a demokrácia nevében folyó mozgalomnak és
biztosítója fennmaradásunknak.¹

HAZAI LAPOKBÓL.

Budapesti Szemle. 1918 ápr. *Gaal Jenő* egy elfelejtett nagy em-
berünk, Thessedik Sámuel emlékezetét újítja fel, felemelő rajzát adva e-
tisztán látó és önfeláldozóan jót akaró férfiü tőrekvéseinek, egyben mélyen
lehangoló képét is nyújtva az értetlen környezetnek. — Amit Thessedik
akkor, a XVIII. sz. végén akart, azt ma sokkal többen, de még nem elegenden
akarják: a gazdasági és ipari munkára az iskola útján rendszeresen ve-
zetni a népet, egészségügyi ismereteket terjeszteni és általában a nép-
művelés gyakorlatias szervezésével a nemzetet nevelni. Azok, akik a fő-
városban élnek s onnan nézik és igazgatják a vidéki életet, a köznevelés-
ügyét is, de magok nem mentek át a vidéki élet küzdelmei: bizonyára
aligha tudják elgondolni, hogy amily akadályokat Thessedik útjába állí-
tottak közvetlenül érdekelt polgártársai, műveletlenebb kartársai, irigyei
és ellenségei, mindazt ismerik ma is az olyanok, akik a Thessedik kör-
nyezetéhez hasonló világban élnek, nem egyéni érvényesülést, hanem a
köz javát keresve. Művelődésünk történetírói jól tennék, ha a legközelebbi
multból kikeresnék az ilyenféle emberek működésének emlékeit. *Gaal Jenő*
cikkének s *A falu gondozása. Thessedik Sámuel élete, alkotása s művei.*
(1918, M. T. Akadémia) c. munkájának sok olvasót kívánunk. Thessedikről
pár évvel ezelőtt *Szelényi Ödön* is adott ki kisebb jellemrajzot az Iparosok
Olvasótárában (Bpest, 1916, Lampel). i.

Katholikus Szemle. 1918 ápr. A Szt. István-Társulat idei köz-
gyűlését megnyitó beszédében *Csernót János* hercegprímás az iskolák
államosításának a kérdésével is foglalkozott s kijelentette, hogy az egyház
éppen az állam belső békéjének és erejének érdekében minden erővel meg-
védi iskoláit, mert tudja, hogy ezekben nevelődik és működik a romboló

¹ Közvetlenül a füzet kinyomása előtt érkezett még 3 válasz Hód-
mezővásárhelyről. Kettőnek az értelme ugyanaz, amit itt a zárószóban
mondunk; a harmadik pedig kijelenti, hogy kérdéseink felvetését «közön-
séges pártpolitikai fogásnak» tartja s ezért nem felel rájuk, mert «hiába
adnánk bárminő tárgyilagos feleletet is a szerkesztőség kezébe, nem adná
ki». Olvasóink tudják, hogy a kijelentés is, a feltevés is tökéletes téve-
dés. *A szerk.*